

Broeders en zusters, jongens en meisjes

Als ik op dit moment aan u en aan jou zou vragen: *ben jij vervuld met de heilige Geest en zo ja, waar blijkt dat uit?* ... wat zou je dan antwoorden? Zou je gelijk weten wat je moest zeggen of zou je je onzeker gaan voelen? Dit is best een belangrijke vraag omdat er onder christenen over dit punt nogal wat verschillende meningen zijn.

Misschien heb je wel eens gepraat met iemand uit een pinkstergemeente die je vroeg: 'heb jij eigenlijk wel de heilige Geest ontvangen?' Als je dat wordt gevraagd ben je als gereformeerde misschien geneigd om te zeggen: natuurlijk, ik geloof toch in de Here Jezus, dan kan toch alleen maar als de heilige Geest in mij woont. Dat zal allemaal wel – zal deze pinkstergelovige dan kunnen zeggen – maar als je gelooft in de Here Jezus betekent dat nog niet dat je vol bent van de heilige Geest. Wat zeg je dan?

Je kunt ook langs een andere weg vragen krijgen over dit onderwerp. Je gaat je hele leven al naar een gereformeerde kerk, je hoort elke dienst als de zegen wordt uitgesproken dat 'de gemeenschap met de heilige Geest' ook met jou is, maar je kijkt om je heen en naar jezelf en je vraagt je af wat dat nou betekent en hoe dat in de praktijk blijkt, dat de 'gemeenschap van de Geest' met ons allen is'

Ik hoop vanmiddag meer helderheid te kunnen geven over deze belangrijke vraag: wat is het om vol te zijn van de heilige Geest en wanneer mag je dat van jezelf zeggen.

Ik kan het beste antwoord geven op die vraag door aandacht te geven aan twee misverstanden die we vaak tegenkomen. Nu is het altijd risicovol om over misverstanden te praten waar het de mening van andere mensen betreft. Het kan maar zo dat je een ander geen recht doet met hoe je de dingen benoemt. Ik heb in de voorbereiding geprobeerd om aan deze valkuil te ontkomen door zo zorgvuldig mogelijk mijn woorden te kiezen.

Maar dat gezegd hebbend, over welke misverstanden gaat het. Het eerste misverstand is:

- 1 'Je bent pas vol van de Geest als je een bijzondere ervaring hebt gehad, vergelijkbaar met ervaringen die in het boek Handelingen worden beschreven.'

Dit is een vrij gangbare mening in de meeste pinkstergemeenten, in sommige evangelische kerken maar tegenwoordig komt deze gedachte ook onder gereformeerden voor.

Het tweede misverstand is:

- 2 'Als je gelooft in de Here Jezus woont de Geest in je en hoef je dus nergens meer om te bidden of naar te verlangen.'

In tegenstelling tot het vorige punt is dit een beleving die we meer tegekomen in de gereformeerde kerken.

Deze beide gedachten vormen als het ware twee uitersten die we moeten vermijden. Ik hoop u daarvan te kunnen overtuigen maar ook aan te kunnen geven hoe we dan wel tegen dit onderwerp aan moeten kijken.

We gaan nu dus eerst wat dieper in op het eerste misverstand. De gedachte dat je pas vol bent van de Geest als je eerst een hele bijzonder ervaring hebt gehad wordt ook wel de leer van de 'doop met de heilige Geest' genoemd. Van deze doop met de heilige Geest wordt gezegd:

- 'De doop in de heilige Geest vindt plaats ná de wedergeboorte en ook los daarvan. Een christenleven is niet volledig zonder beide ervaringen.' (geciteerd uit: *Hoofdlijnen van de theologie van de pinksterbeweging*)

Wat hier gezegd wordt komt dus hier op neer: Als je je als christen hebt bekeerd tot de Here Jezus, als je bent wedergeboren, dan ben je er nog niet, dan moet je nog wachten op een tweede ervaring. Ook al ben je gelovig, je moet nog een tweede stadium van het christen-zijn bereiken, de doop met de heilige Geest. Zolang je dat niet hebt meegemaakt ben je geen volledig christen. Dat is niet niks, hoe het hier onder woorden wordt gebracht. Je hebt in deze visie dus twee soorten gelovigen: zij die deze ervaring al wél hebben gemaakt en zij die het nog niet hebben meegemaakt.

En wat moeten we ons verder bij die ervaring voorstellen? Dat wordt als volgt omschreven: De doop met de heilige Geest is

- Een duidelijke ervaring waarbij de heilige Geest op de gelovige komt
 - spreken in tongen
 - een diepere ervaring van Christus
 - een grotere bewogenheid voor zielen
 - meer kracht om te getuigen
 - meer kracht in het gebed
 - meer inzicht in de bijbel
 - manifestatie van de gaven van de Geest

Er worden hier op zich hele mooie dingen genoemd – wie wil er bijvoorbeeld niet een diepere ervaring van Christus en meer kracht in het gebed? Er is echter wel een keerzijde aan dit verhaal. Deze punten moet je vanaf een bepaald aanwijsbaar moment heel intens zijn gaan ervaren, en zolang dat niet het geval is ben je nog niet een christen op niveau. Op grond van dit criterium worden gelovigen in twee groepen verdeeld: zij die het hebben meegemaakt en zij die het nog niet hebben meegemaakt. In de praktijk blijkt deze leer dan ook vaak aanleiding te geven tot enerzijds gevoelens van geestelijke hoogmoed en anderzijds onzekerheid. In de tijd dat ik nog veel contacten had met evangelische christenen ben ik daar ook wel tegenaan gelopen. Mensen die ‘het’ hadden meegemaakt voelden zich in geestelijk opzicht duidelijk superieur aan mensen die zij als minder geestelijk zagen. Tegelijk kunnen deze anderen zich heel onzeker of minderwaardig gaan voelen. Je zult maar als een onvolledig christen worden gezien. Dat is de onbarmhartige keerzijde van een leer die een meetlat langs gelovige mensen legt en zegt: heb je dit of dat nog niet ervaren, dan ben je geen volledig christen.

Waar is deze leer op gebaseerd en hoe overtuigend is dat? Daar gaan we nu naar kijken.

Voorsatnders van deze leer wijzen op vier gebeurtenissen die we vinden in het boek Handelingen. De eerste gebeurtenis vinden we in handelingen 2, het pinksterfeest. De discipelen van de Here Jezus ontvangen de heilige Heest en dat gapaard met bijzondere gebeurtenissen en ervaringen. Er is een windvlaag, er zijn tongen van vuur, er wordt in vreemde talen gesproken. Het is duidelijk dat er iets gebeurt.

De tweede bijzondere gebeurtenis vinden we in handelingen 8. Onder de samaritanen komen veel emsnen tot geloof in de here Jezus. Als de apostelen dat horen ga ze er een tijd later heen om te bidden of de samaritanen de Geest mogen ontvangen en dat gebeurt dan op een hele zichtbare en hoorbare manier.

Het derde verhaal vinden we in handelingen 10. Cornelius met zijn huis huis komen als eerste heidenen tot geloof en nog tijdens dat Petrus aan het preken is valt de helige Geest op deze mensen en ze spreken in tongen en loven God. Opnieuw komt de Geest heel zichtbaar en hoorbaar.

En een laatste verhaal: In handelingen 19 lezen we dat Paulus een groep volgelingen van Johannes de Doper ontmoet die na het onderwijs van Paulus tot geloof in de Here Jezus komen. Op dat moment ontvangen ook zij heel zichtbaar en hoorbaar de heilige Geest. Ook zij spreken in tongen en profeteren.

Het zijn deze vier bijzondere gebeurtenissen die dus door sommige christenen worden aangehaald om te zeggen; Kijk, wat daar gebeurde, dat moet op die manier met alle gelovigen in alle tijden gebeuren. Je bent pas vervuld met de heilige Geest – je bent pas een volledig christen - als je een vergelijkbare ervaring hebt meegemaakt.

Hoe overtuigend is deze redenering? Ik denk er wel wat op af te dingen is. Om te beginnen: het pinksterfeest in Handelingen 2 was natuurlijk een heel bijzonder moment. Er brak een nieuwe periode aan. Profetieën uit het OT gingen op dat moment in vervulling. De heilige Geest zou de wereld gaan veroveren voor Christus. Voor iedereen moest duidelijk zijn dat er een nieuw tijdperk was begonnen.

In de hoofdsukken die volgen op hand. 2 lezen we over heel wat bekeringen in Jeruzalem tot Christus, maar we lezen niet één keer over de spectaculaire dingen die met de discipelen gebeurden op de pinksterdag.

Dan komen we pas weer tegen in handelingen 8. En wat gebeurde daar? Daar lezen we voor het eerst over samaritanen die tot geloof komen. Ik heb al vaker gezegd in mijn preken; samaritanen en joden waren geen vrienden. Er was een grote vijandschap tussen deze volken. Ze stonden dicht bij de joden dan de heidenen, maar ze hoorden niet bij Gods verbondsvolk. En nu ineens komen ze tot geloof in de Here Jezus? Was dat eigenlijk wel mogelijk? Maar doordat in Samaria heel hoorbaar en zichtbaar de Geest wordt uitgestort is er geen enkele twijfel: ook de samaritanen horen er helemaal bij.

Precies hetzelfde geldt voor handelingen 10: daar gaat het over de eerste heidenen die Christus aannemen. Ook dat was een heel spannend moment. Zouden ook de heidenen er echt helemaal bij horen? De zichtbare uitstorting van de Geest laat er geen twijfel over bestaan. Heel belangrijk in dit verband is wat er daarna gebeurde. We lezen dat Petrus op het matje wordt groepen in Jeruzalem: Petrus ... heb jij echt heidenen gedoopt? Kan dat wel? Petrus doet verslag van wat er gebeurde en zegt dan:

Ik was nog maar nauwelijks begonnen te spreken, of de heilige Geest daalde op hen neer, zoals destijds ook op ons. ...¹⁷ Als God hun wegens hun geloof in de Heer Jezus Christus hetzelfde geschenk wilde geven als ons, hoe had ik hem daar dan van kunnen weerhouden?' ¹⁸ Toen ze dat gehoord hadden, waren ze gerustgesteld en loofden ze God met de woorden: 'Dan geeft God dus ook de heidenen de kans om tot inkeer te komen en het nieuwe leven te ontvangen.'

De bijzondere ervaringen in het huis van Cornelius waren nodig om de joodse christenen te overtuigen dat de kerk niet een joodse aangelegenheid moest blijven maar dat het een wereldwijde beweging moest blijven.

En – tesnslotte – kan ik precies hetzelfde verhaal ophangen over handelingen 19. Het gaat dan om volgelingen van Johannes de Doper. U moet bedenken dat Johannes de Doper een hele grote beweging om zijn persoon had verzameld, ook toen de Here Jezus al lang aan het werk was. Deze beweging was zo groot dat paulus tientallen jaren later notabene in klein Azië nog discipelen van Johannes tegenkomt. Maar ook dit was een categorie mensen die moest worden ingelijfd bij de wereldwijde kerk van Christus. Het lichaam van Christus bestaat uit heel veel verschillende volken en mensen die allemaal door één Geest met elkaar verbonden zijn. Dat is de boodschap die uitgaat van deze vier bijzondere gebeurtenissen. En dat is maar niet mijn persoonlijke interpretatie, ik krijg de indruk dat de apostel paulus er precies zo over denkt:

Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu uit het Joodse volk of uit een ander volk afkomstig zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn. **(1 Kor. 12:12-13)**

Paulus zegt niet dat er twee groepen gelovigen zijn: zij die al wel en zij die nog niet gedoopt zijn in de heilige Geest. Nee! Alle gelovigen in de Here Jezus vormen samen één lichaam en worden met elkaar verbonden door één en dezelfde Geest.

Dus, als we zorgvuldig het nieuwe testament lezen moet dit naar mijn overtuiging de conclusie zijn:

#We moeten uit de vier bijzondere gebeurtenissen in het boek Handelingen niet een algemene regel afleiden voor alle mensen en alle tijden.

Wie zich oprecht heeft bekeerd tot Christus mag erop vertrouwen dat de heilige Geest in zijn hart woont en hoeft niet te wachten op een bijzondere ervaring.

Maar ... als je deze conclusie onderschrijft, dan ligt er nog een tweede misverstand op de loer:

- Als alle gelovigen gedoopt zijn met de Geest, dan hoeven we dus ook nergens meer om te bidden of naar te verlangen'

Ook dit is een misverstand, en misschien nog wel ernstiger dan het vorige misverstand. Je hoeft niet uit te zien naar één bepaald moment waarop je iets heel bijzonders ervaart, je moet wel voortdurend openstaan voor een diepere vervuiling Geest. Laten we maar weer eens naar het boek handelingen kijken:

We lezen in handelingen 2 dat de discipelen de heilige Geest oontvangen, maar als ze een tijd later in grote moeilijkheden zijn en veel weerstand ontmoeten dan komen ze samen om te bidden, en we lezen:

terwijl zij baden (dezelfde mensen!) ... werden ze vervuld met de heilige Geest en spraken met vrijmoedigheid het woord van God.

Ze hadden de Geest al ontvangen, maar toch werden ze opnieuw vervuld nadat ze in gebed waren en kregen ze kracht om van Christus te vertellen.

Hetzelfde patroon komen we tegen in Paulus' brieven:

In zijn brief aan de efeziërs schrijft hij in hoofdsuk 1

- Efeze 1: *in Hem (Christus) bent u, door uw geloof, gemerkt met het stempel van de heilige Geest die ons beloofd is*

Ze hadden toen ze gelovig werden de Geest ontvangen. Maar toch schrijft Paulus in hfst 5:

- Efeze 5: *... laat de Geest u vervullen*

Dat was een blijvende opdracht!

Een tweede voorbeeld uit paulus' brieven:

- 1 Tessalonicenzen 1: *onder zware beproevingen hebt u het woord ontvangen met de vreugde van de heilige Geest.*
- 1 Tessalonicenzen 5: *Doof de Geest niet uit*

De boodschap is duidelijk: je hoeft niet te wachten op een hele bijzondere ervaring voordat je mag zeggen dat je vol bent van de Geest, maar tegelijk is de gave van de Geest ook niet iets waar verder geen beweging in zit. Er is een blijvende opdracht om je te laten vullen met de heilige Geest.

Dan nu de vraag: Hoe weet ik dat ik vol ben van de Geest?

Laten we nog eens kijken wat paulus daarvan zegt in Efeze 5:

- Bedrink u niet, want dat leidt tot uitspattingen, maar **laat de Geest u vervullen en zing** met elkaar psalmen, lofzangen en liederen die de Geest u ingeeft. **Zing en jubel**

met heel uw hart voor de Heer en **dank** God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus.

Paulus plaatst dronken zijn door alcohol tegenover de vervulling met de Geest. De overeenkomst is dat zowel alcohol als de Geest een mens in beslag nemen en invloed hebben op zijn gedrag en woorden. Maar waar overmatig alcoholgebruik meestal leidt tot dingen waar je je later voor schaamt heeft de heilige Geest een andere invloed. Je wordt door de Geest ertoe gebracht om voor God te willen zingen en te jubelen en je voelt je gedreven om God te danken voor alles wat Christus voor ons gedaan heeft. Het gaat er dus niet om of ik op een bepaald moment iets heel bijzonders heb meegemaakt, maar dit is de proef op de som: is er in mijn leven een oprecht verlangen om God te loven en te prijzen en is er dankbaarheid voor wat Christus gedaan heeft voor mij. Hoe meer ik op die vragen ja kan zeggen, hoe meer vervuld ik ben met de Geest.

Misschien is er nu iemand die zegt: Ik zou zo graag willen dat ik ook 'ja' op die vragen kan zeggen, maar ik heb maar zo weinig de neiging om God te loven en te danken. Hoe kan ik veranderen? Moet ik maar afwachten tot er wat verandert, of ben ik daar ook zelf bij betrokken op de één of andere manier?

Ik wil op die vraag een antwoord proberen te geven door twee bijbelgedeelten met elkaar te vergelijken: Kol. 3 en Ef 5. De brief aan de Kolossenzen lijkt heel sterk op de brief aan de Efeziërs. Waarschijnlijk is de brief in dezelfde tijd door Paulus geschreven en sommige stukken lopen bijna parallel. Kijk maar eens naar de volgende teksten:

- Efeze 5: ... **laat de Geest u vervullen** en zing met elkaar psalmen, lofzangen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus.
- Kolossenzen 3: **Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen** ... zing met heel uw hart psalmen en lofzangen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft. 17 Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem.

De tekst uit Efeze 5 lijkt heel sterk op de tekst uit Kolossenzen 3. Met dit verschil dat Paulus tegen de efeziërs zegt: 'laat de Geest u vervullen' terwijl hij tegen de kolossenzen zegt: 'laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen'. Het lijkt erop dat dit voor Paulus twee kanten van dezelfde medaille zijn. Dus: hoe wordt ik vol van de Geest? Niet alleen door biddend af te wachten maar ook door de woorden van Christus in te drinken! Daar ben je dus ook zelf bij betrokken.

We gaan afronden. Wat zijn de conclusies van deze tweede leerpreek:

- 1 Een gelovig christen hoeft niet te wachten op een bijzondere ervaring voordat hij een 'volledig' christen is.
- 2 Een gelovig christen moet wel voortdurend blijven verlangen naar een diepere vervulling met de heilige Geest
- 3 Wie vol is van de heilige Geest:
 - a-heeft zich de woorden van de Here Jezus eigen gemaakt
 - b-dankt God voortdurend voor wat de Here Jezus voor hem deed
 - c- en heeft een verlangen om God daarvoor te loven en te prijzen

Als God het geeft wil ik volgende week mog ingaan op de vrucht van de Geest en de gaven van de Geest. Amen

